

GRUP GAZETESİ

dostlukgrubu.com

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ İKİNCİ TURA KALDI

Yurt genelinde yoğun katılımın yaşandığı Cumhurbaşkanlığı ve 28. Dönem Milletvekilleri Genel Seçimi'nde Yüksek Seçim Kurulu (YSK) cumhurbaşkanlığı seçiminin ikinci tura kaldığını açıkladı. TBMM'de milletvekili çoğunluğunu ise Cumhuriyet İttifakı kazandı. AKP'nin %35.5'e MHP'nin %10'a, İYİ Parti'nin %9.75'e HDP yerine Meclis'e giren YSP'nin ise 8.8'e gerileyen oyuna karşılık, Saadet, Deva, Gelecek ve Demokrat Parti'nin desteklediği CHP'nin oyu %25.4'e çıktı.

İlk defa seçime giren Yeniden Refah Partisi %2.8 ile 5 milletvekili çıkardı. Zafer Partisi %2.25 ile vekil çıkaramazken Türkiye İşçi Partisi %1.72 oy oranı ile 4 sandalye kazandı. Memleket Partisi ise %0.93'te kaldı.

Cumhuriyet İttifakı ortaklarından BBP ülke genelinde %0.99 aldı. BBP Genel Başkanı Mustafa Destici, milletvekili seçilemedi. DSP Genel Başkanı Önder Aksakal AKP listelerinden Meclis'e girmeye hak kazandı.

6 Şubat depreminden etkilenen şehirlerde Adana ve Hatay hariç Cumhurbaşkanı Erdoğan sandıktan birinci çıktı.

Devamı 2'de

Ahmet Eren Özen
Seçimlerin İlk Turu Bitti
Sayfa: 3 - 4

Prof. Dr.
Coşkun Küçüközmen
Yeşil Ekonomi ve Seçimler
Sayfa: 6 -10

Prof. Dr.
İbrahim Attila Acar
Verilerle Türkiye
Sayfa: 11 - 12

Emek ve Özgürlük İttifakı'nda yer alan TİP'te dört milletvekilinden üçü koltuğunu korurken Barış Atay yeniden seçilemedi, onun yerine Gezi davasından tutuklu bulunan Can Atalay Meclis'te yer alacak.

TİP İzmir milletvekili adayı İrfan Değirmenci "stratejik oy safsatması" ile İYİ Parti'ye verilen oylar nedeniyle CHP İzmir 2. Bölge Adayı Hacer Foggo'nun ve kendisinin yaklaşık beşer bin oyla seçimi kazanamadığını, vekilliğin MHP'ye gittiğini açıkladı.

Pek çok anket şirketi tarafından barajı aşamayacağı paylaşılan MHP %10 oy oranı ile 50 milletvekilliği kazandı. MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli; "Anket şirketleri iflas bayrağını çekmiştir" dedi.

Ordu'da İYİ Parti'nin birinci sıra milletvekili adayı eski İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin milletvekili seçilemezken, Ankara'da CHP adayı eski Adalet Bakanı Sadullah Ergin milletvekili seçildi.

CHP'den Memleket Partisi'ne oradan da AKP'ye geçen eski teğmen Mehmet Ali Çelebi AKP'nin İzmir ikinci bölge dördüncü sıradan Meclis'e giren vekili oldu. CHP İzmir İl Başkanı Şenol Aslanoglu; "Çelebi utancını AKP il başkanı da yaşasın" dedi.

Vekil sayısı ikiden bire düşürülen illerden Tunceli'de tek vekilliği Yeşil Sol Parti, Bayburt'ta ise AKP kazandı.

Zafer Partisi Genel Başkanı Ümit Özdağ, seçmenlerinden "zafere ulaşamadığı" için özür diledi.

Sinan Oğan cumhurbaşkanlığı seçiminde %5.20 oyla kilit isim oldu. Adaylıktan çekilmesine rağmen Muharrem İnce'ye verilen oylar ise %0.45'i buldu.

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde hiçbir adayın "%50 +1 oy"u alamaması nedeniyle cumhurbaşkanlığı seçimi 28 Mayıs Pazar günü tekrarlanacak. Tekrarlanacak olan seçimde seçmenler daha önce oy verdikleri sandıklarda oylarını kullanabilecekler. 2. turda mevcut Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan ile CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu yarışacak.

"SEÇİMLERİN İLK TURU BİTTİ"

AHMET EREN ÖZEN

2019'un Mart ayındaki yerel seçimlerden bugüne, "seçim, seçim" denilerek en sonunda bir ay öne alınan seçimlerin ilk turunu bitirdik.

Katılım güzel, sonuçlar tartışmaya açık

Öncelikle yoğun katılımlı bir seçim geçirdik. Ben ilk defa bu kadar uzun kuyruklar yaşandığını gördüm. Görev yaptığım sandıkta saat 16'ya kadar ardı arkası kesilmeyen seçmen kuyruklarından bir dakikayı bile boş geçirmedik. Herkesi ilgisinden dolayı kutluyorum. Benim sandığımda katılım oranı %91'di.

15 gün önce yani 30 Nisan'da cumhurbaşkanlığı için Twitter'da bir tahminde bulunmuştum. 46-44-8-2 rakamlarını isim vermeden yan yana yazmıştım. Sonuçlar bu yazıyı gazeteye gönderdiğim sabah saatlerinde %49.30 Erdoğan, %45 Kılıçdaroğlu %5.25 Oğan %0.45 İnce şeklinde veriliyordu ekranlarda.

30 Nisan'daki tweet'imden seçime kadar geçen on beş günde Muharrem İnce sürekli oy kaybetti; Sinan Oğan oyunu sürekli artırdı. En sonunda İnce adaylıktan çekildi. Bu durumda yapmış olduğum tahmindeki Kılıçdaroğlu ve Erdoğan haricindeki adayların toplamı olan %10 oyun yarısının Sinan Oğan tarafından alındığı diğer yarısının ise Erdoğan ile Kılıçdaroğlu arasında paylaşıldığı anlaşılıyor. Yani bir iki ay önce İnce'ye oy verecek Erdoğan seçmenin önemli bir kısmının İnce'nin çekilmesiyle yeniden Erdoğan'a yöneldiği anlaşılıyor.

Türkiye geneli sonuçlara baktığımızda; 21 yıllık yıpranma, ekonomik kriz, depremler, salgın gibi olaylara rağmen AKP %35'in yarım puan üzerinde kalmayı başarmış. CHP yine %25 bandında takılmış; üstelik DEVA - GELECEK - SAADET - DEMOKRAT Parti desteğine rağmen oyu sadece %25.5 olmuş. MHP oyunu geçen seçime göre bir puan düşürmesine rağmen korumuş %10'un milim farkla üstüne çıkmış. İYİ Parti de geçen seçimdeki oyunu korumuş; hatta ufak bir parça düşürmüştü: %9.8'de kalmış. HDP yerine gelen YSP için kimileri %12 hatta %13 oy alır diyordu benim tahminim %10'un altında olacaktı. Ki seçmen de öyle davranmış, %8.8 aldı YSP.

Demek ki ittifaklar olmasa ve baraj da eskisi gibi %10 olsa idi seçim sonuçları aynı 2002'deki gibi olurdu. Zaten bu tahminimi de 23 Nisan tarihinde attığım bir tweet'te belirtmiş; "Eğer baraj %10 olsaydı seçim sonuçları 2002'deki gibi olabilirdi. Yani yalnızca 2 parti barajı aşabilirdi" yazmıştım.

Gelelim İzmir tahminlerimin tutup tutmadığına...

Benim dostlarımla özel sohbetlerimde İzmir için CHP'nin 8'er vekil çıkarmasını isterim dediğimi bilirler. Ama 7-7 gibi olacağı belliydi. AKP'nin 3-3 çıkarmasını gönlümüzden geçiriyorduk; oysa onun da 4-4 yapacağı belliydi. İYİ Parti için 1-1 veya birinci bölgeden 2 vekil olmak üzere 3 vekil tahminim de büyük ölçüde gerçekleşti.

YSP, tahminim üzerine birer vekil çıkardı. TİP için başlangıçta bir vekile kesin gözülle bakıyordum ama seçim yaklaştıkça TİP'e olan ilginin azaldığını gördüm. Vekil çıkarmasını arzu ederdim. Ama çıkamayacağı son haftalarda belli olmuştu. İkinci bölgede TİP yaklaşık %7.5 aldı bu da CHP'ye bir vekili Hacer Foggo'yu kaybetti ve sonuçta CHP 7-7 toplam 14 vekil kazandı.

İzmir için CHP 8-8 olabilirdi ama gerek birinci bölgede birinci sıradaki adayı Yüksel Taşkın'ın Kemalizm ve Atatürk karşıtı söylemleri bir vekil kaybetti CHP'ye. O vekili İYİ Parti kazandı. Ve vekil sayısı ikiye çıkmış oldu. İYİ Parti için en iyi ihtimal zaten 2-2'ydi. 2-1'de kalındı. Umarım İYİ Parti gerek İzmir gerekse Türkiye sonuçlarını artık ciddi bir şekilde ele alır ve hatalarının farkına varır.

MHP için 1-1 vekil tahminim vardı. MHP birinci bölgede vekil çıkaramadı. AKP'ye kaptırdı. İkinci bölgede ise vekilini korudu. AKP 3'er vekil yerine, birinci bölgede MHP'den kaptığı bir, ikinci bölgede İYİ Parti'den kaptığı bir vekille toplamda dörder vekil çıkardı.

AKP oylarında bir miktar düşüş olsa da Erdoğan'da aşırı bir düşüş olmadı. Bunu sandığımda Erdoğan'ın 343 geçerli oydan 77 oy alınca AKP görevlisine de söyledim. Bu oy sayısı milletvekili seçiminde cumhur ittifakını oluşturan AKP-MHBBP-YREFAH partilerinin aldığı oydan sadece iki fazlasıydı.

Kılıçdaroğlu'na benim sandığımdan 252 oy çıktı. Bu da CHP, İYİ Parti, TİP, YSP VE TKP'nin oyundan sadece bir fazlasıydı. Zafer Partisi benim sandığımda 9 oy alırken, cumhurbaşkanlığında Sinan Oğan'a 15 oy çıktı.

Milliyetçi damar belirginleşti

MHP'nin aldığı %10 oy bize gösteriyor ki HDP ve HÜDAPAR tehlikesine karşın seçmen milliyetçi damarı destekliyor. İYİ Parti ve Zafer Partisi ile birlikte düşünüldüğünde %20'yi geçiyor bu damar.

CHP %25 barajını aşamıyor. Üstelik vekil listelerinden seçilenler kendi partilerine döndüklerinde CHP'nin vekil sayısı bir önceki dönemde çıkardığı vekil sayısının altında kalacak.

Seçimlerin ilk turu bitti. İkinci turda Erdoğan ve Kılıçdaroğlu yarışacak. Yurt dışında sandık kurulmayacak. Erdoğan alıp alabileceği maksimum oyu aldı. Sinan Oğan'a oy verenler milliyetçi seküler seçmen. Kararı daha çok bu seçmen belirleyecek. Sinan Oğan kilit konumda olacak.

Elbette Erdoğan'ın da kazanma ihtimali çok yüksek. Kılıçdaroğlu umutlu; ama seçim gecesi ekrana çıkan liderlerde biraz motivasyon düşüklüğü vardı. 12 gün boyunca Millet İttifakı'nın da Cumhur İttifakı'nın da sıkı çalışması gerekecek.

İKÇÜ'de "Yunus Emre'ye İtalya'dan Bakış Konferansı" Düzenlendi

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Edebiyat Topluluğu tarafından üniversitenin Çiğli ilçesinde yer alan Balatçık yerleşkesi içindeki Nizam-i Gencevi Salonu'nda "Yunus Emre'ye İtalya'dan Bakış" konferansı düzenlendi. Konferansın konuşmacısı ise doktora öğrencisi Francesco Conte idi.

Konferansa İKÇÜ Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Turan Gökçe, Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden Yrd. Doç. Dr. Ünal Şenel gibi akademisyenlerin yanı sıra Dostluk Grubu Derneği Başkanı Ahmet Eren Özen, Dostluk Grubu Derneği Denetleme Kurulu Başkanı olan İtalyan ve Levanten tarihi araştırmacısı Con Aslan, Mühendis Ozan Duran, öğrenciler ve vatandaşlar katıldı.

İKÇÜ Edebiyat Topluluğu başkanı Elif Duran'ın sunumuyla başlayan konferansta; Yunus Emre'nin şiirlerinin nebevi şiir olduğu vurgusunu yapan Conte, bu özelliğiyle kendisinden bir asır sonra yaşayan Dante'ye de benzer çizgide sözler söylediğini, Yunus'un sözlerinin Türk edebiyatçıları için bile anlaşılmasının kolay olmadığını belirtti. Conte, Yunus'un tarzının çok derin bir mana dünyası taşıdığını, dijital çağda, sosyal medya ve yapay zeka nedeniyle dilin kullanımının kısaldığını ve anlam varsılığının azaldığını buna çare olarak da Yunus Emre şiirlerinin yeniden incelenmesi gerektiğini ifade etti.

Konferansın sonunda Conte'ye çiçeği ve katılım belgesi İKÇÜ Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Turan Gökçe tarafından takdim edildi.

"YEŞİL EKONOMİ VE SEÇİMLER"**Prof. Dr. COŞKUN KÜÇÜKÖZMEN**

Yapay zeka, bizi hipnotize etti. Yapay zeka kelimesini kullanmadığımız saat değil neredeyse dakika yok desem yeridir. Teknolojinin hızla geliştiği bilinen bir konu. Bu hız sanayiye finansa üretime yansıyor ki; bu da sürpriz değil.

Ama yaşamımızı değiştirme potansiyeli yüksek olan bir takım teknolojiler var. Bunlar tarihte bize çağ atlatıyor. Yapay zeka da bize çağ atlatabilecek teknolojilerden biri. Büyük bir hızla çağdan çağa geçiyoruz. Böyle bir ortamda bankalar ne yapıyor?

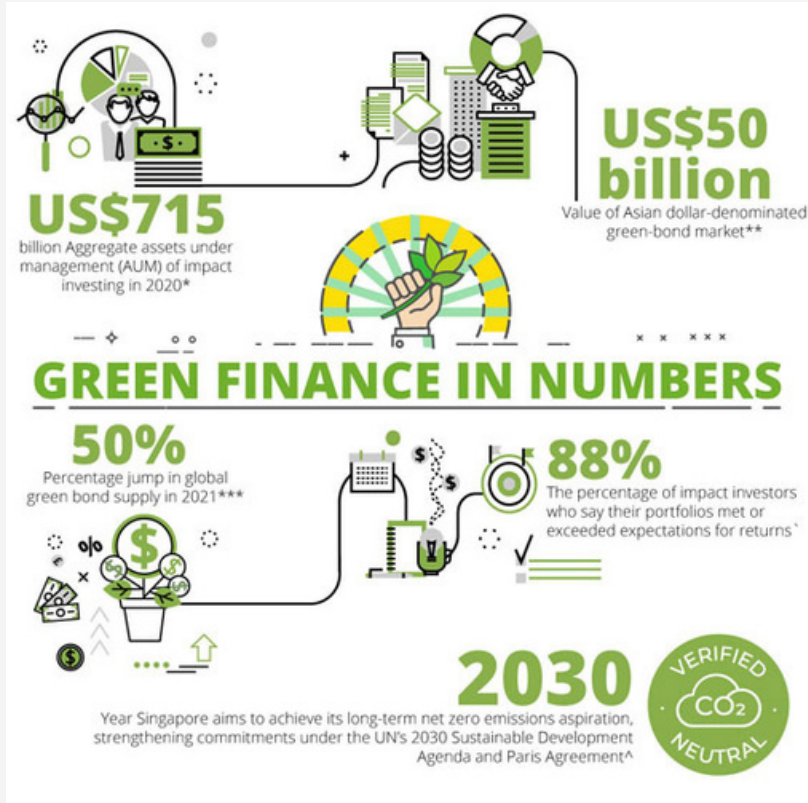
Bankalar, bir taraftan geleneksel faaliyetlerini sürdürürken diğer taraftan teknolojiye yatırım yapıyor. Bu yatırım sadece teknolojiye değil insan kaynağına da yapılan yatırımları içeriyor. Özellikle yetişmiş insan kaynağına ve yeteneğe yapılan yatırımlar işin en önemli tarafı. Ben, bir kişiye atıfta bulunmakla başlamak istiyorum. Singapur Merkez Bankası (MAS) Başkanı Ravi Menon. 2020 yılındaki bir toplantıda Menon, "üç küresel krizin ortasındayız" diyerek; pandemi, durgunluk ve iklim değişikliği krizlerine atıfta bulunmuştu. Bu krizler bugün neye dönüştü? Resesyona dönüştü, enflasyona dönüştü, dünyanın bazı ülkelerinde açlık krizine dönüştü, gıda ve enerji krizine dönüştü ve en önemli katalizör bildiğiniz gibi Rusya Ukrayna gerilimi oldu.

Bugün büyük oyuncular arasında ilan edilmemiş Soğuk Savaş devam ediyor. Kim bu büyük oyuncular: ABD, Çin, AB ve Rusya. Bu çerçevede biz neyi gördük? İlaça, aşıya erişim, gıdaya ve finansal hizmetlere erişim arasında çok büyük eşitsizlikler olduğunu gördük! Covid sürecinde birçok ülke aşılama bitirdiğinde; birçok ülkede aşılama %2.5'u dahi geçmedi. Covid döneminde örneğin eğitime devam edebilmek için dijital erişim sağlayabilenlerle dijital erişimi bulunmayanlar şeklinde iki gruba ayrıldı insanlar. Bireysel olarak algıladığımız zaman; tamam bir farklılık var ama "iklim değişikliği"ne gelince işte o; güçlü, zengin, fakir ayırt etmiyor. Kötü haber bu hepimiz için. Ama iyi haberim de var. Teknoloji sayesinde çözümsüz gibi ya da çözümü çok uzun zaman alabilecek sorunlara çok kısa sürede çözüm bulabiliyoruz.

İşte bu noktada mottomuz belki şu olmalı: "Her birey ve her işletme dijital anlamda yetiştirilmeli, kısa sürede olgunlaştırılmalı ve dijital çağ sürecine aktif olarak dahil edilmeli." Burada çok önemli bir noktaya dikkat çekmek istiyorum. Çin'in kalkınma sürecinde bu motto uygulandı biliyor musunuz? Çin'in kalkınma sürecinde mottosu şuydu: "Herkes çalışmalı. Çalışmadan havadan para kazanma devri bitmeli." İşsizlik sorunu yok Çin'de mesela.

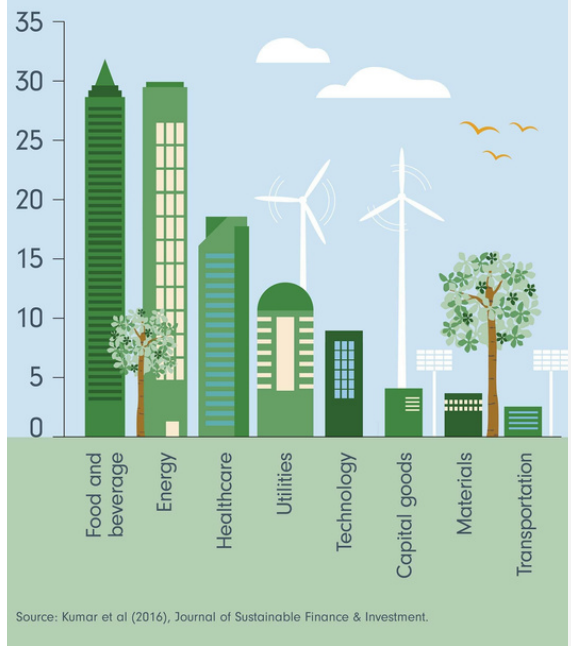
Bizde binlerce sıkıntı var. Sıkıntıları görüp iş alanı açma ve sorunları görüp toplumu rahatlatmak amacıyla herkesi işbirliğine davet edememe gibi bir handikap da var. İş saatlerinde bakın; kafeler, kahvehaneler dolu. Çalışması gereken birçok insan buralarda. Bunun sorumlusu bu insanlar mı, süreç mi, yönetim mi? Çok iyi analiz etmek lazım. Ülkemizin ya da herhangi bir ülkenin durumuna baktığınız zaman insanların sokaklarda yattığı kalabalıktan çok farklı sonuçlar ortaya çıkmış olabiliyor. Böyle bir küresel görünüm çizmiş olayım.

"Yeşil finans" ise teknik bir konu. Mümkün olduğu kadar net olmaya, anlaşılabilir olmaya özen göstereceğimi de baştan söyleyeyim bu konuyu açıklarken. İklim değişikliği haberlerde yer alan bir olay değil. Geçiyoruz televizyon karşısına; bir yerde orman yangını olmuş, bir yerde fırtına olmuş. Bunu nasıl izliyoruz? "Allah'ım çok şükür bizim buralarda böyle bir şey olmuyor" diye mi izliyoruz? Yoksa orada yaşayan insanlar için, orada mahvolan ekosistem için üzülen mi izliyoruz? Neticede beklenmedik ısı değişiklikleri, seller, fırtınalar, orman yangınları, kuraklık; hepsi dünyanın başına gelen afetler. Bunların önlenmesi için bir çaba var. Ama küresel bazda koordine edilmezse bunu kaybedeceğiz, hepimiz kaybedeceğiz.

ESG companies offer better returns

Outperformance of ESG stocks over industry peers (%)

Hayatımıza giren bir tanım daha var. "Net sıfır emisyon." Buna geçiş için hem yaşam tarzımızı hem üretim tarzımızı değiştirmek zorundayız. Hem de bunun için daha da önemlisi kaynak yaratmalıyız. Tahminler diyor ki bu iş için yılda 10 trilyon dolar lazım. Bugün yapılan yatırım ise gereken miktarın üçte biri noktasında yani 3 trilyon dolar civarında. Bu da belli ülke ve kişiler tarafından olmamalı. Kimi parasıyla, kimi fiziken kimi üretim ve yaşam tarzıyla buna katkıda bulunmalı. Ben yine MAS'a atıfta bulunarak şunu belirteceğim. Özellikle Ravi Menon, bunu söylüyor: "Net sıfır emisyona geçişe yönelik olarak özel sermayeyi harekete geçirmeliyiz!" Bunun için harmanlanmış bir finans gerekiyor. Daha fazla kapasite ve uzmanlığa dayalı risk yönetimini inceleyen, nitelikli ve iyi hesaplanmış projelerin hazırlanması süreci.

Özel sermayeyi buraya yönlendirmeliyiz. Peki biz burada ne yapacağız? Kapasite ve uzmanlık önemli dedik. Risk azaltımı ve risk transfer mekanizması önemli dedik. Daha sinerjik bir finansal ekosisteme ihtiyaç var dedik. Bu finansal çerçevede Singapur'un hem üye olduğu hem başlattığı bir takım inisiyatifler var. Asia Capital, Green Court Capital, Pentagreen Capital var. HSBC'nin desteklediği var. Ayrıca daha da ilginç olanı Merkez Bankası'nı da bu işin içine alıyor ve finansal sistemi yeşillendirmek için Merkez Bankası ve Denetçiler Ağı deniyor. "Net Sıfır Asya Pasifik Network" için "Glasgow Finansal İttifakı"nı söylüyor Singapur. Bu işin bir ayağı; yani taşıyıcı kolunu.

İkincisi emisyon azaltımı ve kapsayıcılığı kolaylaştırmak için karbon piyasası koyuyor Singapur. Bunun için de karbon ihtisas kredileri gerekiyor. Fintechler, bu noktada çok büyük teknoloji işbirliklerine çok yakın ve yatkın kurumlar. Gönüllü karbon piyasası var. Bunun için merkez olma yani İngilizce'de "hub" olarak geçen bir şeyin merkezi olmak; Londra Finans Merkezi gibi İstanbul Finans Merkezi gibi merkez olmayı kafasına koymuş ülkeler var. Biz niye olmayalım? Bunun için binaya, yollara ihtiyaç yok. Akıllı, yetenekli, yetişmiş insanlara, muhteşem sağlam bir hukuksal yapıya ihtiyacımız var. Veriyi toplamak bir mesele ama analiz edip işe yarar hale getirmek başka bir mesele. Diğer taraftan da güvenilir bir ESG yani çevre, sosyal ve yönetim bileşeni şart. Burada Singapur Merkez Bankası'nın Project Greenprint ortak çalışmasına bakılabilir. Singapur'da ESG ile birlikte kamuoyunu bilgilendirme platformunda inanılmaz şekilde firmalar, şirketler ne yaptıklarını açıklıyor. Rekabet arttı ve bu noktaya gelmeyen firmaları reel sektörü zor günler bekliyor diyebilirim.

Siyaset ve ekonomi birbiri ile ilişkili olan bilim dalları. Siyasi başarının yansıtacağı alan ekonomik alandır. Siyasi iktidarda kimin bulunduğu kadar önemli bir nokta da bunun ekonomiye ne ölçüde yansıdığı. Meclis aritmetiği ve ikinci turdan daha önemli olan bence iki nokta var: Yazımın başında da belirttiğim üzere hızla değişen ve gelişen bilimsel üretim altyapısını ve özellikle eğitim konusunu ne şekilde biz şekillendireceğiz? Önümüzdeki son fırsatı kaçırmayalım. Aksi takdirde bu yüzyılın da önemli bir kısmını ıskalamış olacağız.

Ülkeler arasında bilimsel farklar bundan yarım asır önce üç, beş, on yıl içinde kapatabilecek durumdaydı. Ya da bilim adamlarının ülkeler arasında gidip gelmesi ile bilimde geri kalanlar açığı kapatabiliyorlardı. Ben seçimi bu noktada değerlendirmek istiyorum. Göstergelere, endekslere baktığınız zaman iç açıcı olmayan durumdayız. Biz sürekli olarak o ülkeler arasında arabulucu rol, önemli rol diye kendimizi tanıtıyoruz ama devasa bir dış borcumuz var. Faiz oranları ve kurlar üzerinde baskılar malum. Yabancı yatırımcıların çıktığı CDS oranlarının yükseldiği bir dönem yaşıyoruz. Hep bir belirsizlik dönemi yaşıyoruz diyoruz; bu belirsizlikten bir türlü kurtulamıyoruz. Acaba biz orta vadeye geçebilecek miyiz? Hatta biz kısa vadeyi halledebilecek miyiz?

"Latin Amerika'nın Laneti" diye bir kavram duymuştum 1980'lerin sonunda. Kısa vadecilik, kısa vadede hareket etme alışkanlığı ya da pratiğine denk geliyor. Yani bugün ekmek yarın açlık, doğası gereği son derece kötüdür. Kısa vade ülkelerin "çok şükür bugünü de kurtardık" demesidir. Bunu Güney Amerika yaşadı; defalarca kriz yaşadı, defalarca borç aldı, defalarca hükümetler değişti. Sonucuna baktığınızda ortada hala IMF programına mahkum Arjantin görüyorsunuz. Brezilya BRICS'te olmasına rağmen iktidar ve siyasi anlamda sıkıntılar maruz. Aynı şekilde Venezüela'sından Şili'sine Bolivya'sından Uruguay'a baktığınız zaman ortada sıkıntı var. Bu ülkeler hep günü kurtarma üzerine bir sistem sürdürmeye çalışan ülkeler.

Ülkeler kendi içinde ayrışıyor, paktlar kuruyor. Peki Türkiye hangi paktın üyesi? Batı'nın mı Doğu'nun mu? Buna karar vermeliyiz. Bazen şans faktörü devreye girebiliyor. Körfez Savaşı olsun, Ukrayna Savaşı, sığınmacı meselesi olsun. Bunlar bazı fırsatlar sunuyor ama aynı zamanda daha fazla miktarda sorunu beraberinde getiriyor. Şu anda AB'de yayın yapan kanallar Türkiye'de rejim değişikliği neler getirir neler götürür diye tartışıyorlar. Çin, beş altı ülkeyle birlikte "Çin ve Orta Asya Ülkeleri Zirvesi" yapıyor. Bu noktada Türkiye cazibe merkezi olmayı hedeflemeli.

Türkiye'nin cazibe merkezi olması için öncelikle hukukun üstünlüğü olması gerekiyor. Türkiye yasalarla yönetilen bir ülke ama AB'ye göre yasalarımız hukuka uygun değil. Yasanın hukuka uygun olması ne demek; "herkesin yaşama hakkının ifade özgürlüğünün, birçok hakkının" hukukla garanti altına alınmış olması demek anlamına geliyor. Şu an Türkiye ciddi bir kırılma noktasından daha geçiyor. "IMF ile masaya oturulması şart" deseniz; birileri çıkıp diyor ki: "Bu ülkeyi tekrar IMF'nin kucağına mı atacaksınız?" Hadi atmayalım; o zaman bu dış borç nasıl ödenecek, faizler nasıl düşecek, kur baskısı nasıl bitecek? Borç bulacaksınız. Ama nereye kadar nakit? Bu vatandaşın elindeki kredi kartının limitinin sürekli artması, yani vatandaşın borçlanmasının sürekli artması ama gelir girişinin olmaması durumudur. Yani sürdürülebilir değildir.

Bazı yorumcuların ekonomide "hükümetin doğal kaynaklara güvendiği" iddiası keşke doğru olsa ve ben de şu ana kadar söylediklerimle ilgili "çok karamsar bakış açısı getirdim" desem. Ben politikacı değilim, ekonomi bilimcisiyim. Rakamlara bakarım. Hakemim yani; gördüğüme karar veririm.

Ne görüyoruz? Örneğin tarımda Türkiye en fazla buğday üreten bir ülke ama aynı zamanda işlenmiş buğday ithal eden bir ülke. Veya turizme bakalım: Üç yanımız denizlerle çevrili ama denizlerimizde müsülaj da var. Bütün bunlara iyimser de bakabilirsiniz kötümser de. Gerek iktidara gerek iktidara talip olan muhalefete şunu sormak lazım: "Kısa, orta ve uzun vadede bir planınız var mı elinizde?" Spekülatif konuşmak çok kolay. Ne yapılacağını biz de yabancılar da görmek istiyor. Program, modeller, enflasyonda düşme; nasıl yapılacak ve bunlar vatandaşın cebine nasıl yansıtılacak?

Seçmen, Ortodoks Heterodoks politikaları takip etmez. Hükümetin biraz daha sabır istemesini değil cebine yansıyanı kontrol eder. Ulusal güvenlikte, gıda güvenliğinde, enerji güvenliğinde veri güvenliğinde neredeyiz? Veriniz giderse önünüzü göremezsiniz. Manipüle edilirsiniz, dışarıya bağımlı olursunuz. Hele ki teknoloji üretmezseniz darmadağın olursunuz. Türkiye'nin kendisini Kore, Tayvan ve Hong Kong'la kıyaslaması gerek. AB'ye girememişiz. Dış politika ise net politika ve sürdürülebilirlik ister. İnanın "yem olmak" an meselesi. Örnek mi; işte Afganistan. Benim öğrencilik yıllarımda Afganlı, İranlı arkadaşlarımız vardı. Bu ülkelerde birtakım şeyler oldu ve bu ülkeler ne oldu; darmadağın oldu. Hindistan ve Çin ne oldu; ektiğini biçti ve bugün dünyada söz sahibi oldu.

Bağlayacak olursam. Hem yeşil ekonomiyi ihtiyaç haline getiren iklim değişikliği hem de finansal alanda yaşanan sıkıntılar ülkeler için birer risk unsurlarıdır. Risk yönetiminin anahtarı ise yönetimdir. İnsanın kendini yönetmesi ile başlayan, şirketleri, işletmeleri ülkeyi yönetmesine gidene kadar tutarlı bir yönetim süreci ve şeffaflık... Ülkenin yem olmaması için karar mekanizmalarında olanlar buradan başlamalıdır.

"VERİLERLE TÜRKİYE"**Prof. Dr. İbrahim Attila Acar**

Bir ülkeyi oluşturan insan topluluğu, burada mutlu, refah ve barış içerisinde yaşamak ister. Kendilerini güvende ve değerli bulacakları bir yurttaki, insanlığın temel ilkeleri çerçevesinde varlıklarını sürdürmek ister. Bu yüzden biz de içinde yaşadığımız toplumu tanıyalım önce. Bu bakışı yaparken de Türkiye'nin genel bir demografik yapısını çıkartmak gerekir.

Evet ekonomik sorunları olan bir toplumuz. Nüfus da sürekli değişiyor. Hane halkı sayısı şu anda 23 milyona ulaşmış. Bunlarda genç ve yaşlı dengesinde, gençler lehine artan bir durum söz konusudur. Hanelerin %65'i çekirdek ailelerden oluşuyor. %15'i birlikte yaşayan aileler; %17 tek başına yaşayanlar ve %3 ailesiz olarak birden fazla kişinin beraber yaşadığı gruplar var. Yani her üç haneden ikisi çekirdek aileyi temsil ediyor.

Cumhuriyet'in ilk kurulduğu yıllarda kır nüfusu %80 şehirli nüfus %20 idi. Şimdi şehirli nüfus %92'ye kadar yükselmiş durumda. Şehirleşen nüfusta köydeki evini barkını, tarlasını satıp şehire gelen insanların çoğu için hayat, asgari ücretle başlamaktadır. Ama beklentileri bu asgari ücretin karşılaması mümkün değil. Emeklilerimiz var tabii ki. Sosyal güvenlik sistemi bunun için var. 2001 Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı'ndan sonra dahi milli gelirin %5'ine kadar yükselen bir miktarda sosyal güvenlik sistemine bütçeden kaynak aktarımı devam etti. SGK sisteminden yararlanan sayısı arttıkça bütçeden onlara daha fazla kaynak aktarmak zorundayız. Ya da eldeki imkanlar doğrultusunda ayağımızı yorgana göre uzatıp "biz ancak bu kadar imkan verebiliyoruz" demeliyiz.

Bunu şunun için söyleme gereği hissettim. Türkiye'de aktif nüfus 65 milyon. Nüfusun %65 ile %70 arasında aktif nüfustan oluşması yaklaşık iki yüz elli senede bir denk gelen bir durum. Aslında Türkiye yapı itibarıyla bu aktif nüfusu doğru değerlendirse, doğru yönlendirmiş olsa belki çok farklı bir noktada olan bir ülke olacağız.

İşgücüne katılım dediğimiz zaman %53 gibi yani 65 milyon aktif nüfusun içinde 33 milyondan söz ediyoruz. Bu anlamda işgücünde olan nüfusun, aktif nüfusa göre çok düşük olduğunu söyleyebiliriz. Geriye kalan aktif nüfus nerede? 9 milyonu üniversitede, ev hanımlarını saymıyoruz, emekliler vaktinde çalışmış zaten, onlar da işgücüne katılmıyor. Hapishanede olanlar var, askerde olanlar, çalışmak istemeyenler var diyoruz, saymıyoruz. Bunlar da aslında milli geliri çoğaltabilecek olan, milli gelir hesaplarında çok etkili işler de yaptığını düşündüğümüz kişiler olarak belki hesaplama dahil edilebilecekken, yapılmıyor. Ev hanımının evde yaptığı işi hizmet olarak yaptırınca para veriyoruz. Ama evde kadınların ürettiği ev işi, çocuk veya yaşlı bakımı gibi işleri "bizim kadınlarımız" olunca hesaba katmıyoruz. Böyle olmamalı!.. Genel olarak işsiz sayısında bir konuya dikkat çekmek için bu veriyi kullandım. 3.5 milyon işsizlerin %20'sini genç işsizler oluşturuyor. Her beş genç işsizden birisi yükseköğrenim almış kişilerden oluşuyor. Bu da ülkedeki işgücü dağılımının çok problemli bir şekilde geliştiği konusunda fikir veriyor.

Türkiye'de %16'lık tarımsal nüfus var. Tarımdaki gizli işsizlik ve ücretsiz aile işçiliği olarak adlandırılan kesim, bu %16 içindedir. Tarımsal nüfusun ortalamaları AB'de %2 ABD'de %4 ve Japonya'da %6. Bizim tarımsal nüfusumuz daha fazla oranda olmasına rağmen biz tarımda, tarımsal ürünleri ithal eder durumdayız. Tarımı geliştirmek için birtakım teşvikler verildi. Ancak teşvikler üretim desteği yerine mülkiyet destekleri idi. Kişiye ürettiği için değil; üretsin üretmesin tarlasına para verildi. Haliyle Milli Gelir içinde tarımın payı %5'leri geçemedi. Yani tarımı hesaba vurunca görüldü ki bir üretmek için üç kişi çalışıyor!

Milli Gelirimiz düşük. Yaklaşık 2010'lu yıllardan beri ortalama gelir tuzağına düşmüş durumdayız. Zaman zaman 8 bin dolara kadar düşen; zaman zaman 12 bin dolara yükselen bir çizgide devam etsek de ortalama kişi başı 10 bin dolar seviyesinden çıkamıyoruz. Bizim milli geliri üreten kesimler üzerinden analiz ve değerlendirme yapma gereğimiz var. Ülkenin tasarruf seviyesinin düşük olması, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu oranın %20'ler seviyesinde olması gerekirken tasarrufumuz %11-13 aralığındadır. Bu aradaki fark da (%6-8) bize cari açık olarak dönmektedir: ürettiğinden fazla tüketen olmak böyle bir şey... Böyle böyle ülkemizden dışarıya, gelir transferi yapmak zorunda kalıyoruz.

Merkez Bankası ile ilgili sorunlarımız var. Ücretlerin düşük olması, nitelikli işgücünü kaçırmamız var. TC. vatandaşı olup da yurt dışında çalışan öğretim görevlisi sayısı 12 bin. Türkiye'deki öğretim görevlisi hocalara kıyasladığımızda %15'e denk geliyor. Bu da önemli. Değerlerimizi değerlendiremiyoruz. Dezavantajlı kesimlerin sayısı da giderek artıyor. Türkiye'de bağımlı bir sosyal yardım mekanizması var. Kişilere sürekli sosyal destek yapılıyor. Bu kişilerin üretime katılması, sosyal anlamda sadece devletten beklenti oluşturacak halden ziyade daha fazla üretimin içinde yer almasını sağlayacak bir şeyler yapabilmemiz şu anda söz konusu değil, ne yazık ki! O nedenle sosyal yardım sistemi "çok kişiye az az dağıtıyor" ve yeterince bu kişileri tatmin edemiyor.

Türkiye'de her yıl 1 milyon yeni doğan (bebek) var. Bugün için 18 yaşına gelen 1.3 milyon genç var. Doğum oranı azalıyor. Son yıllarda doğurganlık iyice azalmış ve nüfusun ortalama büyümesi de azalmış durumda.

Bu vatandaşlarımıza yönelik beklentileri de karşılayacak politikalara çalışmak lazım. Biz ekonomik verileri değerlendirirken içinde bulunduğumuz toplumun dinamiklerini de dikkate almalıyız. Her yıl 3.5 milyon gencimiz üniversite sınavına giriyor; ancak sadece 1 milyonunu üniversiteye yerleştirebiliyoruz. Geri kalan 2.5 milyon gencimiz dizini kırıp evde oturmuyor: Kıbrıs'tan Azerbaycan', Gürcistan'a, Bulgaristan'dan Bosna ve Arnavutluk'a kadar pek çok yakın çevredeki ülkede eğitim imkanı arayışına giriyor. Almanya'daki toplam üniversite öğrencisinden fazla üniversite sınavına giren öğrencimiz var bizim. Üniversitelerdeki sayı 9 milyon öğrenciye ulaşmış.

O yüzden yeni dönemde geliştirilecek bütün ekonomik ve sosyal politikaların aileden kadınlara; çocuklara ve gençlere kadar bütün gruplar üzerinde doğru bir dokunuş gerçekleştirilmesi gerekiyor.

BİR DÜŞ GİBİ CAHİDE SONKU TİYATRO OYUNU SAHNELENDİ

Gökhan Erarşlan'ın yazdığı, Ebru Nil Aydın'ın yönettiği başrolünde Güldeniz Türküstün Eltepe'nin yer aldığı "Bir Düş Gibi (Cahide Sonku)" adlı tiyatro oyunu Alsancak'taki İzmir Kültür ve Sanat Fabrikası'nda sahnelendi.

Tek kişilik bir oyun olan ve diğer oyuncuların sinevizyon destekli görüntülerinin aktarıldığı oyunda Türk tiyatro tarihinin bir dönemine damga vurmuş olan tiyatro ve sinema oyuncusu olan Cahide Sonku'nun hayatı ele alınıyor.

Babasının evi terk etmesiyle annesiyle bir başına kalan, asıl adı Cahide Serap, olan Cahide Sonku, genç yaşta Darülbedayi'de dansçı kız olarak yer almaya başlıyor. Ardından tiyatrodan başrol alıp, güzelliğiyle bir anda milyonların gönlüne giren Cahide Sonku, sanat hayatında zirveyi gördükten sonra başına gelen çeşitli olaylar ve alkol bağımlılığı yüzünden sahnelerden ve sinemadan uzaklaşmış, fakirlik ve sefalet içinde süren yaşamını 61 yaşında sona ermişti.

İlk Türk kadın yönetmen olan Cahide Sonku, Zeki Müren'in oynadığı ilk film olan Beklenen Şarkı filminin de yönetmeni ve başrol oyuncusuydu.

KÜLTÜR SANAT FABRİKASI ETKİNLİK PROGRAMI

Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı Alsancak'taki İzmir Kültür ve Sanat Fabrikası'nda bu hafta sunulacak etkinliklerin bazıları şunlar:

16 Mayıs Salı:

Kitabın Yolculuğu 10.00

Türk Dünyasından Ezgiler 14.00

Kitap ve Şiir Kulübü 14.00

Açık Hava Sineması: 120 Filmi 20.00

17 Mayıs Çarşamba:

Hasır Atölyesi 10.00

Trio Konser 15.00

Anadolu'dan Ezgiler Konseri 20.00

18 Mayıs Perşembe:

Arp Resitali 14.00

Tangolar ve Valsler 15.00

Kürdilihicazkar Akşamı Konseri 20.00

19 Mayıs Cuma:

Zeybek Dans Gösterisi 16.00

Çanakkale Yolun Sonu 20.00

20 Mayıs Cumartesi:

Heykeltıraş Cem Sağbil İle Söyleşi 15.00

21 Mayıs Pazar:

Açık Hava Sineması: Tanrı Misafiri 20.00

GRUP GAZETESİ | 31. SAYI

Gazetemizdeki tüm haberler ve daha fazlası için dostlukgrubu.com

T.C. GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

T.C. TİRE BELEDİYESİ

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU
İzmir İl Temsilciliği

Son Başvuru: 08 Haziran 2023

Başvuru ve Bilgi için: www.izmir.tsf.org.tr

Turnuva Tarihi: 10-11 Haziran 2023

T.C. Tire Belediyesi Hangar Çok Amaçlı Salonu

Turnuva Direktörü: İbrahim KARACA

T.C. TİRE BELEDİYESİ

**T.C. TİRE BELEDİYESİ
YAZA MERHABA
SATRANÇ
TURNUVASI**

SALİH ATAKAN DURAN
T.C. TİRE BELEDİYE BAŞKANI

19 MAYIS
ÇİĞLİ GENÇLİK YÜRÜYÜŞÜ

18 MAYIS
SAAT: 19.30

CEYLAN ERTEM
KONSERİ
SAAT: 20.00

BASLANGIÇ: CUMHURİYET ve DEMOKRASİ PARKI
BİTİŞ: KAYMAKAMLIK KARŞISI
BÜYÜK ALAN

ÇİĞLİ BELEDİYESİ

Utku GÜMRÜKÇÜ
ÇİĞLİ BELEDİYE BAŞKANI

Sınırlı Kontenjan

ZÜBEYDE HANIM
KOŞUSU
21 MAYIS 2023
09:00

Koşu Kayıt Tarihi: 16 Mayıs 2023 | 09:00
Kayıt: www.zubeydehanimkosusu.com
Kit Dağıtım Yeri: Mavibahçe AVM
Kit Dağıtım Tarihleri: 19-20 Mayıs | 10.00-20.00
Bilgi Almak için: 0549 522 02 27

Koşu Başlangıç: Anayasa Meydanı
Koşu Bitiş: Zübeyde Hanım Anıt Mezarı

endo Chamartin MAX ONE

DR. CEMİL TUGAY
KARŞIYAKA BELEDİYE BAŞKANI

T.C. KARŞIYAKA BELEDİYESİ

19 MAYIS
ATATÜRK'Ü ANMA,
GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI

**VOLEYBOL
TURNUVASI**

15-17 MAYIS 2023

18.00

ORD. PROF. DR. EKREM AKURGAL SPOR SALONU

BAYRAKLI BELEDİYESİ

SERDAR SANDAL

KONSER

YAZA MERHABA KONSERİ

**KONAK BELEDİYESİ
TÜRK SANAT MÜZİĞİ
KOROSU**

Şef: HÜSEYİN GÜZELTEPE

16 Mayıs Salı 20.30

Selahattin Akçiçek Kültür Merkezi